

NIEUWSBRIEF NOVEMBER 2022

De onzekerheid waar we op dit moment in de agrarische sector mee te maken hebben maakt dat werken aan een lange termijn visie niet echt mogelijk is. Ook voor ons als De Covik is het lastig om in te schatten waar de beperkingen en de kansen liggen. Welke stappen moeten wij als loonwerkbedrijf nemen, denk aan aanpassingen/aanschaf machines, aanvullende administratieve handelingen, enz.

“De Covik wil met haar loonwerkbedrijf niet alleen dienstverlenend zijn, maar samen met haar klanten gaan voor een optimaal resultaat, ook in de toekomst”

Dit betekent naast het leveren van kwalitatief loonwerk aandacht geven aan:

- 1) Bodem en bemesting.
- 2) Ruwvoerteelt en gewasverzorging.
- 3) Granen, voederbieten, kruiden, klavers.
- 4) Bemiddeling voedermiddelen.
- 5) Bemiddeling kunst- en organische mest.

Wij zien dat steeds meer klanten van deze werkwijze gebruik maken, ze de toegevoegde waarde niet alleen zien maar ook ervaren. De Covik stemt haar dienstverlening en investeringen zoveel mogelijk af op dat stukje optimalisatie om binnen de nu geldende regelgeving een maximaal resultaat te behalen met behoud van een goede bodemcultuur.

ONTWIKKELINGEN IN DE AGRARISCHE SECTOR

Wij hebben er lang over nagedacht hoe wij hierover met u moeten communiceren. Vaak is het zo dat in dit soort situaties goed bedoelde argumenten verkeerd

uitgelegd kunnen worden en hun “eigen leven” gaan leiden. Waar staat De Covik voor? Onze loonwerkkanten zijn allemaal ondernemers in de landbouw en maken hun keuzes. Er zullen ondernemers zijn die hun bedrijf (versneld) beëindigen, dat zien we natuurlijk al om ons heen gebeuren, maar velen van u willen hun bedrijf, samen met hun opvolgers/opvolgsters, voortzetten. Datzelfde geldt ook voor loonwerkbedrijven. Ook in deze sector zien wij veel ondernemers die stoppen met het aanbieden van de dienstverlening, in met name de melkveehouderijsector.

Voor De Covik staat vast dat wij doorgaan met het loonwerk in de agrarische sector. Maar ook wij ondervinden de steeds grotere uitdagingen voor de capaciteit, gewenste moderne machines en de kennis en kunde en beschikbaarheid van ons team. Dit gecombineerd met grote pieken en dalen in de hoeveelheid werk.

Wij gaan graag samen met u de uitdaging aan om methodes en werkwijzen te vinden om de uitwerkingen van de voorgestelde maatregelen in te voeren in uw bedrijven. Schouder aan schouder, zij aan zij. Vertrouwen en uitzicht hebben, gericht op toekomstmogelijkheden!

SAMEN D'R AN!

Op dit moment spelen er veel maatregelen die van invloed zijn op uw onderneming.

- Stikstof depositie:
  - vermindering aantal piekbelasters en algemene reductie van de uitstoot.
- Verlaging mestproductie plafonds:
  - afbouwen van derogatie.
- Nieuw GLB-beleid:
  - vergroening en teelt rotatie.
  - vermindering gebruik van gewasbeschermingsmiddelen 7e Actieprogramma nitraat richtlijn:
    - bufferstroken.
    - grijpt in op bouwplannen en teeltmethodes.
- rVDM - digitaal en realtime Verantwoorden van Dierlijke Mest.

De opstart van sommige plannen is nog onduidelijk en het is moeilijk in te schatten hoe deze ingevoerd gaan worden. Er staan nog (veel) vragen open en informatie over deze onderwerpen is verre van

compleet. Duidelijk is wel dat deze maatregelen ingrijpend zijn voor uw bedrijf. En daarmee ook voor ons als dienstverlenend bedrijf.

BRANDSTOF EN TARIEVEN

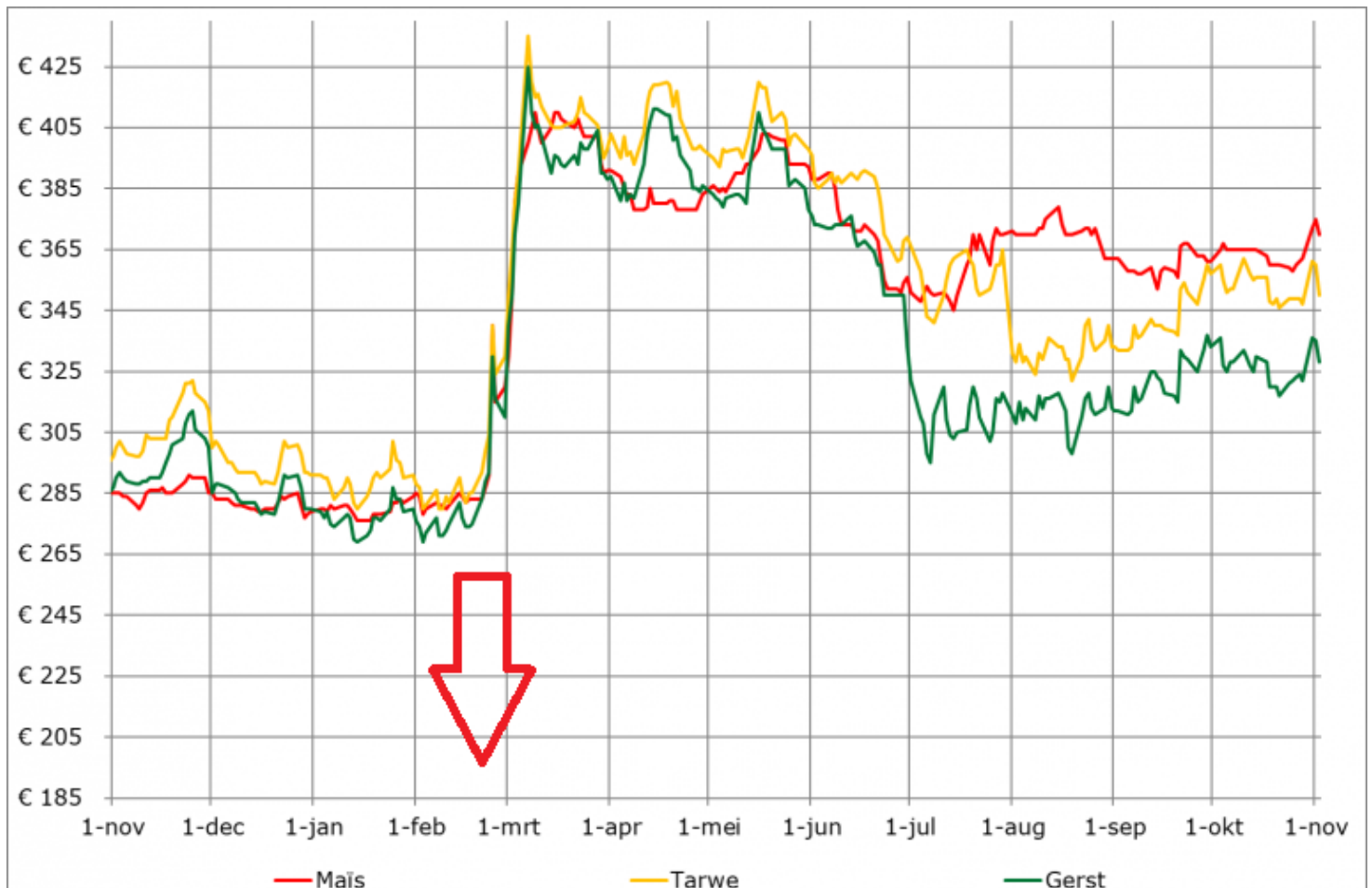
Vorig jaar zomer, toen de coronapandemie over zijn hoogtepunt was, trok de wereldeconomie hard aan. Er ontstond een grote vraag naar energie, waaronder dieselolie. Om deze reden heeft De Covik vanaf 1 juli 2021 de brandstoftoeslag weer geactiveerd.

Wie had vorig jaar kunnen bedenken dat er nu een oorlog zou woeden op het Europese vaste land? Deze oorlog heeft verstrekende gevolgen voor energie- en grondstofprijzen maar ook financiële markten worden getroffen. Dieselolieprijzen zijn hoog en fluctueren sterk. Inmiddels wordt er ook al gesproken over de beschikbaarheid van dieselolie door

sanctieverzwaring vanaf begin december. Er worden lijsten gemaakt door de overheid voor wie in aanmerking komt voor dieselolieleveranties in scenario's van tekorten.

Dit alles bij elkaar leidt tot een grote vraag en er ontstaat een enorme inflatie. Grondstoffen voor o.a. kuil- en wikkelfolie, onderdelen, machines, banden, etc. zijn peperduur of soms zelfs tijdelijk niet leverbaar. Het is allemaal materiaal dat wij nodig hebben voor onze machines en dienstverlening. Dit is voor ons de reden geweest om in augustus jl. de tarieven wat aan te passen om zo onze duurzame dienstverlening te kunnen blijven leveren zoals u dat van ons gewend bent.

Het zijn indrukwekkende tijden. Gelukkig beschikken we over een jong en modern machinepark dat goed onderhouden is. We treden de toekomst daarom positief tegemoet!

Grafiek 1: Duidelijk zichtbaar dat de graan- en maisprijzen omhoog schoten na het uitbreken van de oorlog op 24 februari 2022.

GRAS GROEN START VLOEIBARE KUNSTMEST

Een voorbeeld van een goede samenwerking tussen De Covik en haar klanten is onder andere de toepassing van vloeibare meststoffen op grasland. Deze dienstverlening beantwoordt uw behoefte van

meer en beter eiwit van eigen land. Daarnaast biedt deze toepassing de onderstaande voordelen:

- 1) De stikstof wordt in drie vormen aangeboden, op deze wijze is er voor het gras altijd stikstof beschikbaar, onafhankelijk van de weersomstandigheden die er op dat moment zijn.

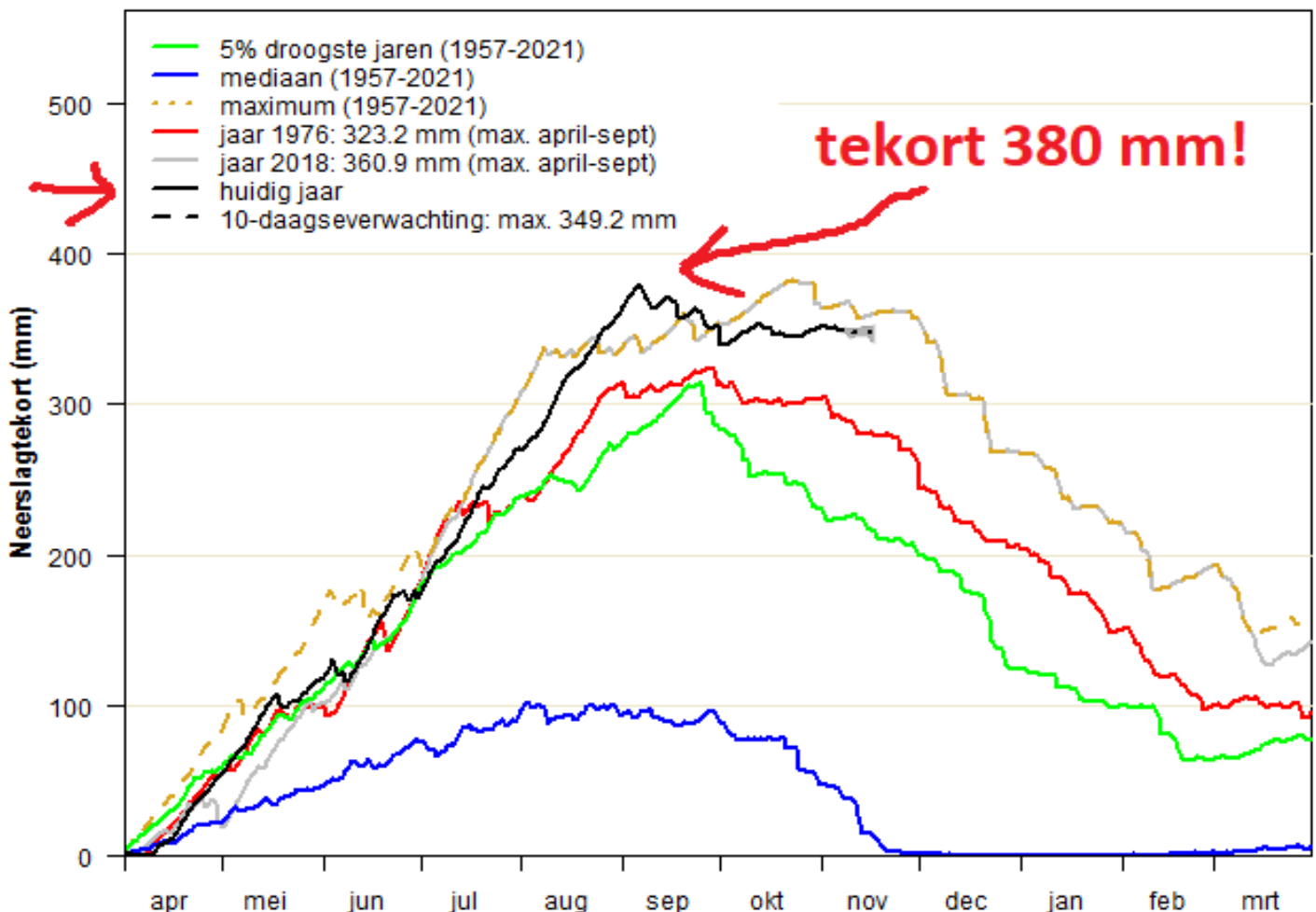
- 2) De zwavel in deze meststof zorgt voor een betere stikstofbenutting. Selenium kan op maat toegevoegd worden.
- 3) Door de vloeibare vorm is de meststof meteen bereikbaar voor de plant, zonder de wortels van de plant te beschadigen
- 4) Constante groei van het gras zorgt ervoor dat het gras overeind blijft staan en daarmee wordt de smakelijkheid van het gras verhoogt en de voeropname verbeterd.
- 5) Betere hergroei van het gras na de oogst.
- 6) Tot op de kilogram per vierkante meter nauwkeurig te bemesten in elke gewenste hoeveelheid.
- 7) Grote werkbreedte en daardoor minimaal rijsporen.

De belangstelling voor het vloeibaar bemesten van grasland is groot en groeiende. Vorig jaar konden wij melden dat wij de 1000 hectare bereikt hadden, dit jaar zijn wij richting de 1500 hectare gegaan. Het inkopen van deze meststof was afgelopen jaar een uitdagend spelletje. Daarin is De Covik uiteindelijk geslaagd en konden wij de meststof voor een correcte prijs toepassen. Maar dat biedt natuurlijk geen garantie voor het aankomende bemestingsseizoen. Op het moment van schrijven van deze nieuwsbrief is de kunstmestmarkt stabiel (hoog) met een tendens tot dalen. Wij nemen een afwachtende houding aan m.b.t. het kopen van meststoffen, er blijkt nu voldoende gas in Europa beschikbaar te zijn. Het kan verkeren. Of dit de juiste houding is? De tijd zal het ons leren. Wij blijven het op de voet volgen!

GRASLAND VERZORGING

Neerslagtekort Waterschap Rijn en IJssel 2022/2023

Gemiddelde van 12 neerslagstations

Bron: KNMI en WRU, bijgewerkt 2022-11-07 23:45

Grafiek 2: Het afgelopen groeiseizoen was erg droog. Het was zelfs droger dan de jaren 1976 en 2018. Op het hoogtepunt van de droogte, bereikte het neerslag tekort tot 380 mm, een verontrustend record.

De immense droogte van afgelopen zomer heeft zijn weerslag gehad op de kwaliteit van het grasland. De droogte heeft geleid tot een holle stand en kale plekken. Door de holle stand en kale plekken is de onkruiddruk enorm hoog, er staan heel veel paardenbloemen, muur, ridderzuring etc. Ook engerlingen hebben laat in de zomer/begin herfst nog veel schade aangericht. Hoe nu te handelen?

“De eerste maatregel in het herstel van grasland is een goede onkruidbestrijding, gevolgd door doorzaaien.”

De Covik heeft zich verdiept in nieuwe doorzaaitechnieken. Dit had verschillende redenen:

- 1) De huidige doorzaaimachine was aan vervanging toe.
- 2) Toenemende belangstelling voor doorzaaien met kruiden, klavers en gras in 1 werkgang.
- 3) Nieuwe GLB-voorwaarden, waaronder kruidenrijk grasland en gras/klaver, om in aanmerking te komen voor premies.
- 4) Melkstream- en concepteisen, waaronder bijvoorbeeld Planet Proof.
- 5) Voorzien in extra capaciteit vanwege schade aan het grasland door de droogte.

We hebben verschillende machines bekeken die zowel kruiden, klavers en gras in 1 werkgang konden doorzaaien. Echter, deze machines zijn zeer duur en wij verwachten niet dat deze machines rendabel zijn te maken voor De Covik. Wel zijn wij van mening dat zaaizaden in de grond gebracht moeten worden en daarom hebben wij besloten om in een nieuwe Vredo Agri Twin met een werkbreedte van 4,4 meter te investeren.

Foto 1: Vredo heeft bewezen doorzaai techniek. Dubbele V vormige schijven brengen het zaaizaad in de grond. Dit bevordert een snelle kieming en opkomst.

De tractor is uitgerust met GPS en met de Vredo Agri Twin kunnen ook kruiden en klavers gezaaid worden in een hoeveelheid van 2 à 3 kg per hectare. Een mooie aanwinst van ons machinepark en intussen zijn er al tientallen hectares mee doorgezaaid.

Foto 2: Het resultaat na het doorzaaien van een perceel gras/klaver. Het gekiemde gras staat er netjes op.

BEREGENEN VAN MAIS EN VROEGBLOEIENDE RASSEN

Onder invloed van een aantal droge jaren op rij kan intussen de helft van het maisareaal beregend worden, is onze inschatting. Ook wordt er meer ingespeeld op droge omstandigheden door vroeger te beregenen. De ervaring leert dat tijdig starten met beregenen, dus al voor de bloei, het zetmeelgehalte tussen de 40 en 70 gram per kg drogestof hoger uit kan vallen. En in extreme gevallen het verschil tussen vrijwel geen zetmeel in de mais of een redelijk niveau door beregening. Vroeg beregenen van mais is lonend!

Hoe dan om te gaan met de maisteelt op droogtegevoelige gronden zonder beregening? Op dit soort percelen kunt u de keus laten vallen op vroegbloeiende rassen:

“Vroegbloeiende rassen hebben tijdens korrelzetting een grotere kans te ontsnappen aan een vroegtijdig vochttekort, omdat de kans op droogte in de loop van het groeiseizoen toeneemt. (Dit wordt echter sterk bepaald door de neerslagverdeling gedurende het groeiseizoen) Een vroege bloei verhoogt de bedrijfszekerheid van een ras. Gemiddeld over de jaren ligt het tijdstip van vrouwelijke bloei bij het huidige rassenassortiment op circa 84 dagen na zaaien. Het verschil in bloeitijdstip tussen de vroegst en de laatst bloeiende rassen bedraagt circa 14 dagen. Gemiddeld bloeit de maïs in Nederland dus rond 20 juli, maar afhankelijk van jaar en ras kan dit 2-3 weken vroeger of later zijn.”

Dit betekent dat u op de percelen waar de vochtvoorziening wel optimaal is, midden vroege- en midden late rassen kunt telen. De rassen uit deze groepen hebben tenslotte nog altijd een hogere productie per hectare dan de zeer vroege- en vroege rassen.

ONDERZAAIEN, HOE NU VERDER?

De Covik heeft veel ervaring in het onderzaaien van Italiaans Raaigras in mais. De allerbelangrijkste voorwaarde is het absoluut niet gebruiken van het onkruidbestrijdingsmiddel Frontier Optima. Dit gewasbeschermingsmiddel wordt gebruikt in de maisteelt ter bestrijding van grasachtigen. Wij zaaien het Italiaans Raaigras vlak voor het sluiten van het gewas, op 'kniehoogte' van de mais. Vanuit de nieuwe GLB-eisen wordt een hoge financiële waarde toegekend aan een vanggewas, deze is 5x hoger dan de waarde van bijvoorbeeld gras/klaver. Voorwaarde van de nieuwe GLB-eis is dat het gras zichtbaar aanwezig moet zijn na de maisoogst.

VANGGEWASSEN Vernietigen

De mais was afgelopen jaar een maand eerder van het veld dan voorgaande jaren. Dit betekent dat

groenbemesters en vanggewassen een maand langer op het veld staan. Ook de hoge temperaturen zorgen ervoor dat de deze gewassen zich fors ontwikkelen, dat is goed nieuws voor de bodem en het bodemleven. De toepassing van Glyfosaat voor het vernietigen van vanggewassen loopt op zijn laatste benen, daar is vriend en vijand het wel over eens. De Covik heeft een methode ontwikkeld om vanggewassen mechanisch te vernietigen, in combinatie met bemesten en zaai-bedbereiding. De meest recente investering die daarvoor gedaan is, is de aanschaf van een 6 meter brede Evers Schijveneg. Onze aanpak:

- Verkleinen vanggewas met de klepelmaaier.
- Bemesten van het perceel met de Vervaet 3- wieler of met de sleepslangbemester.
- Schijveneggen.
- Ploegen met 5-schaar ploeg met strokenrister met vorenpakker.

Dit is een zeer efficiënte werkwijze om van een fors ontwikkeld vanggewas naar een zaai-bedbereiding te komen.

Foto 3. Afgelopen jaar, in maart, hebben wij deze werkwijze aan onze klanten en belangstellenden in een goed bezochte bijeenkomst gedemonstreerd. Thema: Zaaibed maken met vooraf mechanisch vernietigen van groenbemesters en vanggewassen in zo min mogelijk werkgangen.

PH EN ORGANISCHE STOF

De Covik laat geen mogelijkheid onbenut om u te informeren over het belang van een optimale bodemconditie. De basis van het rantsoen is ruwvoer. Ruwvoer produceert u zelf en u kunt zelf aan de knoppen draaien om een goede opbrengst en kwaliteit te oogsten door de bodem goed te

verzorgen. De basis van een goed werkende bodem is de pH en organische stofgehalte.

pH: Bij een te lage pH komen de mineralen niet in oplossing en een lage pH veroorzaakt schade aan het bodemleven. Dit kost direct opbrengst. Bodemanalyses kunt u niet meer gebruiken omdat deze een (totaal) vertekend beeld weergeven. Door het strooien van kalk kunt u de pH verhogen.

Organische stof: Organische stof is voedsel voor het bodemleven. Als u het bodemleven voeding geeft, geeft de bodem voeding aan de gewassen die erop verbouwd worden. Organische stof speelt een absoluut cruciale rol in de opbrengst en kwaliteit van uw gewassen. Door het strooien van compost kunt u organische stof aan de bodem toevoegen.

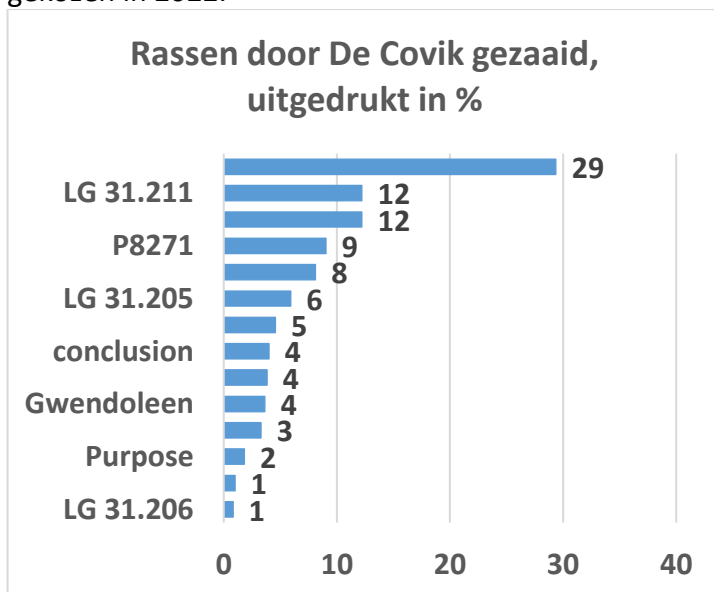
Foto 4 Onze moderne Tebbe strooier heeft een inhoud van 20 m³ en is uitgerust met:

- 1) Weeginrichting en GPS
- 2) Drukwisselsysteem
- 3) Automatische gestuurde doseerklep
- 4) Strooicomputer die taakkaarten kan uploaden
- 5) Nauwkeurig producten strooien tot 1 ton per ha!

“De Covik is leverancier van Agrotop compost, vochtige landbouwkalk en eierschalen.”

TERUGBLIK MAIS 2022, DE RASSEN

In grafiek 3 kunt u aflezen welke rassen u heeft gekozen in 2022.

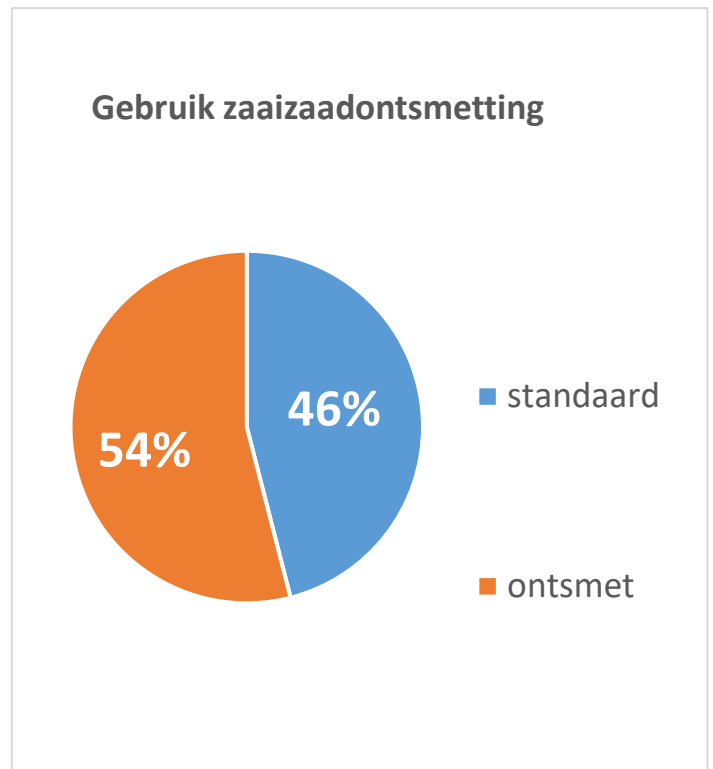
Grafiek 3: In 2021 zijn de voorraden graskuil aangegroeid. Om deze reden is er veel gekozen voor de LG 31.219. Dit is een dubbeldoel ras, geschikt om MKS te maken voor een grasrijker rantsoen. Door de droogte van dit jaar zijn de graskuil voorraden weer afgenomen en is er uiteindelijk veel snijmais gemaakt van deze dubbeldoel rassen.

Welke “trends” kunnen wij waarnemen?

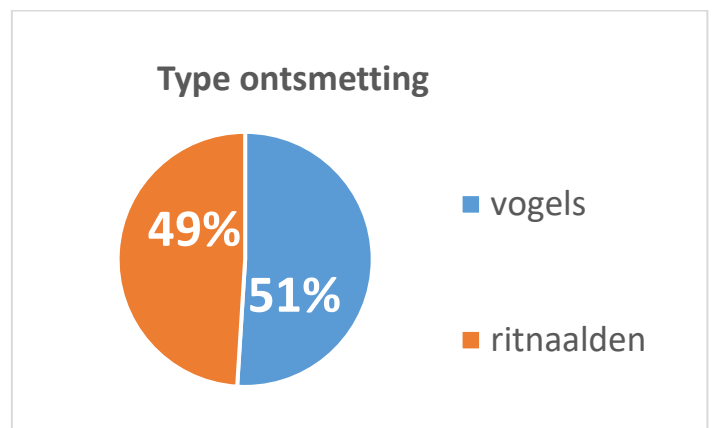
- 1) 8 van de in totaal 14 verschillende gezaaide rassen staan op de aanbevolen CSAR-rassenlijst.
- 2) 2 van de in totaal 14 verschillende gezaaide nieuw aanbevolen rassen van de CSAR-rassenlijst. Dit zijn de Purpose en Gwendoleen.
- 3) 53% van de gezaaide rassen zijn LG 31.219, LG 31.211 en SY Skandik.
- 4) De top drie kenmerkt zich door goede landbouwkundige beoordeling (zeer gezond) en VEM opbrengst (verteerbaarheid) op de CSAR-rassenlijst.

TERUGBLIK MAIS 2022, ZAAZAADONTSMETTINGEN

Onderstaande grafieken geven aan hoeveel ontsmet zaai zaad is gebruikt en welke type ontsmetting.

Grafiek 4: Gebruik zaai zaad ontsmetting

Grafiek 5: Type ontsmetting

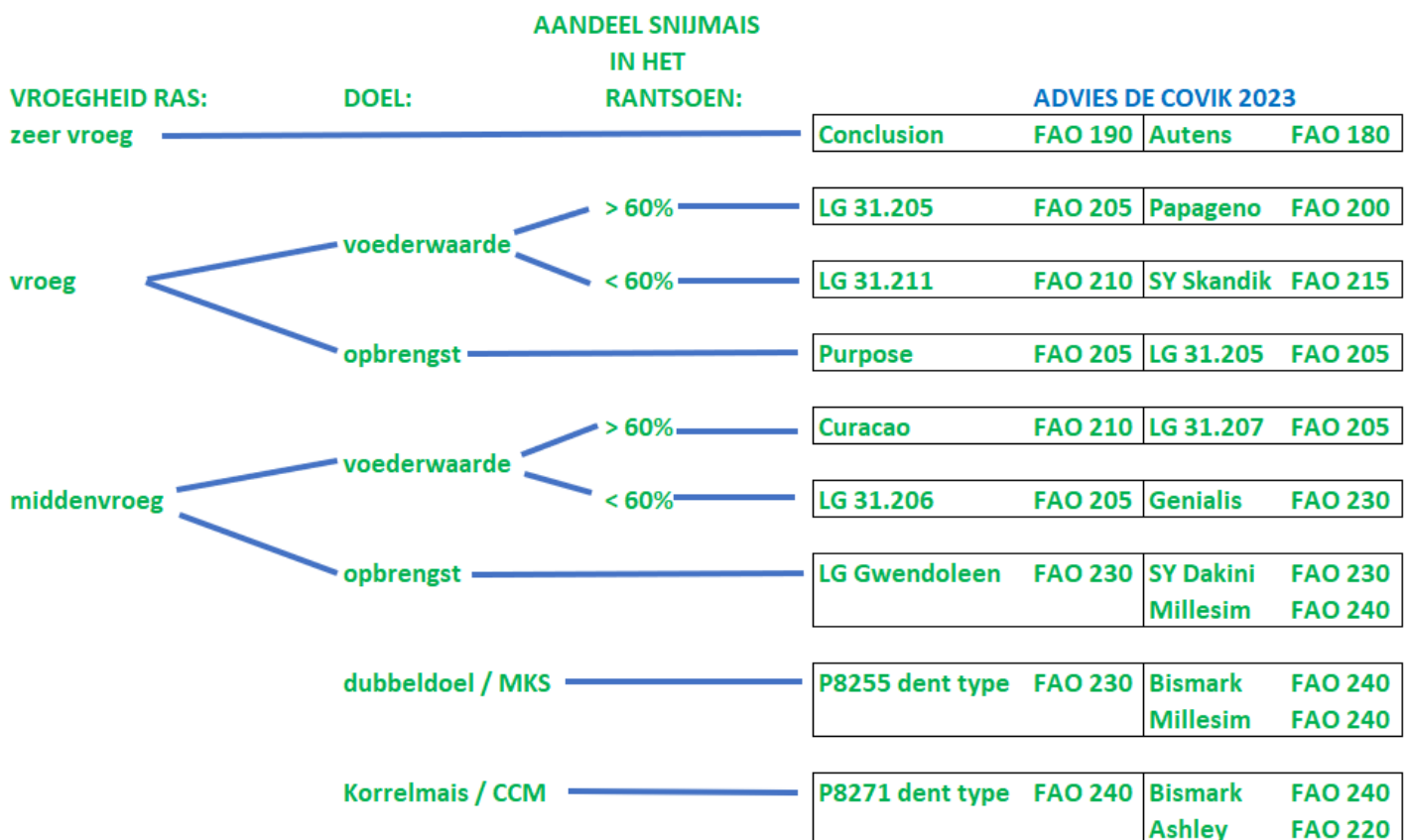
“54% van het gebruikte zaaizaad is ontsmet tegen vogel- of ritnaaldenschade. Dit geeft duidelijk aan dat er best wel problemen zijn in de maisteelt. Deze zijn niet allemaal met ontsmettingen op te lossen. Een goede zaibedbereiding bevordert een snelle opkomst en begin groei en daarmee kun je schade, van met name kraaiachtigen, niet geheel voorkomen maar wel aanzienlijk beperken.”

BESTELLEN MAISZADEN 2023

De maiskwekers vermeerderen hun zaaizaden in zuid- en oost Europa. Ook deze gebieden zijn afgelopen jaar geteisterd door droogte en hitte. De opbrengsten van deze vermeerderingsvelden zijn daarmee ook duidelijk lager dan andere jaren. In gesprekken met leveranciers van zaaizaden geven zij aan dat er naar alle waarschijnlijkheid wel voldoende zaaizaden zijn voor de Nederlandse maistelers. Wel kan het

gebeuren dat bepaalde rassen krap beschikbaar zijn en u gevraagd wordt om een ander ras te kiezen. Daarentegen realiseren wij dat u de maatregelen van het 7e actieprogramma nitraat richtlijn en de nieuwe GLB-voorwaarden nog moet inpassen in uw bedrijven. Als u reeds heeft besloten welk ras u wilt zaaien, of een deel ervan, kunt u dit doorgeven aan De Covik zodat wij deze rassen in bestelling kunnen zetten. Samengevat: wij gaan ervan uit dat wij iedereen van maiszaden kunnen voorzien!

De CSAR-maisrassenlijst wordt in de loop van december verwacht. Daar zijn de proefvelden van 2023 in verwerkt. De CSAR-maisrassenlijst is het enigste onafhankelijk rassenonderzoek. Vooruitlopend hebben wij een schema gemaakt. Dit schema kan u helpen tot de juiste raskeuze te komen.

Toelichting zeer vroege rassen:

- Deze rassen zijn geschikt om een vroege kuil van te maken, zodat de winterkuil langer gesloten ligt en goed conserveert.
- Deze rassen worden veel gebruikt op lage en natte percelen, zodat er vroeg in de herfst geogst kan worden. Aansluitend kan er dan (ruim) vóór 1 oktober een goede

stoppelbewerking plaatsvinden en gras, granen of een vanggewas gezaaid worden.

- Zeer vroege rassen zijn geschikt voor late zaai, bijvoorbeeld na de oogst van een eerste grassnede.

Toelichting vroege rassen:

- Vroege bloei en daardoor minder kans op droogterisico.
- Vroege oogst en daardoor minder kans op oogstrisico.
- De nieuwe vroege rassen geven een steeds hogere drogestof- en zetmeelopbrengst. De maïstelers waarderen deze rassen steeds meer. Circa 65% van het maisareaal heeft u ingezaaid met rassen uit de vroege groep.

Toelichting middelvroege rassen:

- Dit zijn rassen met de hoogste drogestof- en zetmeelopbrengsten.
- Deze rassen komen tot hun recht op uitstekend onderhouden- en goed bouwland.

Toelichting dubbeldoel/mks rassen:

- Als u vooraf nog niet weet of u MKS of snijmais gaat voeren aan de koeien, kunt u met deze rassen tot kort voor de oogst beslissen over de oogstwijze.

Toelichting korrelmais / ccm rassen

- Als u vóór het zaaien de beslissing heeft genomen om mais te dorsen, adviseren wij u specifieke korrel-mais rassen te kiezen.

Bovenstaand schema is tot stand gekomen met praktijkervaringen in de teelt, kuilanalyses en voereigenschappen. Vanuit onze klanten kwam de vraag om specifieke rassen te zoeken die naast snijmais, ook geschikt zijn om MKS van te maken. Om deze redenen staan er twee 100% Dent types in het schema. Dent types kennen een hogere zetmeelverteerbaarheid, vanwege het hoge aandeel onbestendig zetmeel. Op het bijgevoegde formulier kunt u de maiszaden in de gewenste hoeveelheden aangeven.

Wilt u van gedachten wisselen omtrent maisrassen, neem dan contact op met Renée Menkveld: 06-30001059 of renee@decovik.nl

van het graszaad) de zaaizaden tegen een ketsplaatje blaast waardoor deze netjes verdeeld en bovenin het zaaibed vallen. Ook vanuit de nieuwe GLB-voorwaarden komen klavers en kruiden meer in de picture. Luzerne schiet er in positieve zin uit door de hoge financiële waarde die eraan toegekend wordt.

“Door vast te houden aan zekerheid ontstaan er zelden onverwachte kansen.” Wat wij daarmee bedoelen te zeggen? Heeft u twijfels of u deze gewassen wilt zaaien? Start in het klein en probeer een aantal hectares. De Covik heeft de ervaring en kennis in huis om deze teelt tot een succes te maken. Maak daar gebruik van. Dan kunt u onnodige fouten in de teelt zoveel mogelijk voorkomen, samen naar een optimaal resultaat!

SAMENVATTING

Wij hopen dat u deze nieuwsbrief met plezier heeft gelezen en enthousiast heeft ontvangen:

- ✓ Blijf kritisch kijken naar de kwaliteit van het grasland. De tijd van doorzaaien is nu voorbij. Maak in het vroege voorjaar een ronde door de percelen. Ook kunt u ons vragen om een ronde te doen en verslag uit te brengen.
- ✓ Kies een maisras dat past bij het opbrengend vermogen van het perceel.
- ✓ Kies bewust voor het wel of niet onderzaaien van een vanggewas in mais.
- ✓ De oogst aan de kant, kalk en compost op het land!
- ✓ Heeft u keuze voor de maisras gemaakt, geef het alvast door aan ons.

Met vriendelijke groet,

**TEAM DE COVIK,
“SAMEN D’R AN”**

KRUIDEN, KLAVERS, LUZERNE EN ANDERE VLINDERBLOEMIGEN

Vanuit melkstromen krijgen melkveehouders de opdracht om kruidenrijk grasland of gras/klaver grasland in te zaaien. Wij hebben daarvoor een aantal jaren geleden onze zaai-combinatie laten uitrusten met een zaaisysteem dat met behulp van lucht (apart